

Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 64 zo dňa 14. mája 1946, ktorým sa mení nariadenie o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa

Slovenská národná rada uzniesla sa na tomto nariadení:

Čl. 1.

Ustanovenia § 1 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa zrušujú a nahradzujú ustanoveniami tohto znenia:

„(1) S okamžitou platnosťou a bez náhrady konfiškujú sa pre účely pozemkovej reformy pôdohospodársky majetok na území Slovenska, ktorý je vo vlastníctve:

- a) osôb nemeckej národnosti bez ohľadu na štátnu príslušnosť,
- b) osôb maďarskej národnosti bez ohľadu na štátnu príslušnosť,
- c) zradcov a nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky akejkoľvek národnosti a štátnej príslušnosti,
- d) účastinných a iných spoločností a právnických osôb, v ktorých kapitálovú alebo majetkovú účasť ku dňu 1. marca 1945 prevažne vlastnili alebo mali v držbe osoby nemeckej alebo maďarskej národnosti akejkoľvek štátnej príslušnosti, pokiaľ tieto osoby nepreukážu, že sa činne zúčastnili na protifašistickom boji, alebo osoby, ktoré spadajú pod ustanovenia ods. 6,
- e) účastinných alebo iných spoločností a právnických osôb, ktorých správa zámerne a aktívne slúžila nepriateľskému vedeniu vojny alebo fašistickým účelom. Výnimky z tohto ustanovenia povoľuje Zbor povereníkov.

(2) Konfiškácii podliehajú aj podiely na pôdohospodárskom majetku (§ 2), ktorých vlastníckmi sú osoby uvedené v ods. 1.

(3) Konfiškácii podliehajú aj vlastnícke podiely pôdohospodárskych majetkov rodinných príslušníkov v priamej línii a manžela (manželky)

osôb uvedených v ods. 1, pokiaľ boli na nich z týchto osôb prevedené po 29. septembri 1938.

(4) Nekonfiškujú sa podľa ods. 1 pôdohospodársky majetok tých osôb nemeckej alebo maďarskej národnosti, ktoré sa činne zúčastnili na protifašistickom boji, pokiaľ ich pôdohospodársky majetok neprevyšuje výmeru 50 ha pôdy vôbec.

(5) Pre posúdenie príslušnosti k nemeckej alebo maďarskej národnosti je rozhodujúcim najmä jazyk používaný v rodinnom styku, alebo príslušnosť k maďarskej alebo nemeckej politickej strane po 29. septembri 1938, alebo priznanie národnosti pri niektorom sčítaní ľudu po roku 1929.

(6) Za zradcov a nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky treba pokladať osoby, ktoré sa považujú za osoby štátne nespôsahlivé podľa § 4 nariadenia č. 50/1945 Zb. n. SNR.

(7) O tom, ktoré osoby treba považovať za osoby nemeckej či maďarskej národnosti (ods. 5) alebo zradcov alebo nepriateľov slovenského a českého národa a Československej republiky (ods. 6), o tom, či účastinné a iné spoločnosti a právnické osoby spadajú pod ustanovenia ods. 1 písm. d) alebo e), ako aj o tom, či možno pripustiť výnimky podľa ods. 3 alebo 4, rozhodne najneskôr do konca roku 1946 konfiškačná komisia (v ďalšom texte – Komisia).

(8) Stálymi členmi Komisie sú: predseda, ktorého menuje Zbor povereníkov na návrh povereníka pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu, dvaja zástupcovia Povereníctva pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu a dvaja zástupcovia Povereníctva pre veci vnútorné. Ďalšími členmi Komisie v jednotlivých okresoch sú: všetci členovia rady príslušného okresného národného výboru (správnej komisie), po jednom zástupcovi Jednotného zväzu slovenských roľníkov, Zväzu slovenských partizánov, Zväzu vojakov Slovenského národného povstania, Zväzu protifašistických väzňov, Zväzu zahraničných vojakov a okresnej roľníckej komisie. Zástupcu organizácií, uvedených v predošlej vete, vysiela príslušná okresná odbočka, ak takej niet, príslušné ústredie. Komisia rozhoduje v sídle okresného národného výboru, v obvode ktorého sa nachádza konfiškácii podliehajúci majetok. Predseda zvoláva Komisiu podľa potreby. Komisia je uznášania schopná za prítomnosti nadpolovičnej väčšiny členov a rozhoduje väčšinou hlasov prítomných. Predseda nehlasuje, len pri rovnosti hlasov rozhoduje. Ak o tej istej osobe rozhodne Komisia v rozličných okresoch rozdielne, o konfiškácii rozhodne s konečnou platnosťou Zbor povereníkov.

(9) Komisii pri výkone pôsobnosti podľa tohto nariadenia majú byť nápomocné všetky orgány štátnej verejnej správy a ľudové sudy.

(10) Rozhodnutím komisie (ods. 7) alebo Zboru povereníkov (ods. 8 posledná veta) považuje sa majetok takejto osoby za konfiškovaný podľa ods. 1, 2 alebo 3 dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť na Najvyšší správny súd sa nepripúšťa.

(11) Zbor povereníkov nariadením určí, že sa pôdohospodársky majetok osôb spadajúcich pod ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vyníma čiastočne, najviac však do 50 ha z konfiškácie."

Čl. II.

Ustanovenia § 3 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa zrušujú a nahradzujú ustanoveniami tohto znenia:

„(1) Ak pôdohospodársky majetok podliehajúci konfiškácii patrí vlastníckym právom osobe nemeckej alebo maďarskej národnosti alebo osobe uvedenej v § 1 ods. 6, môžu jej manžel (manželka) alebo deti, a to vlastné alebo osvojené, ak sú slovenskej (slovanskej) národnosti, majú alebo nadobudnú československé štátne občianstvo podľa ústavného dekrétu prezidenta republiky č. 33/1945 Zb. alebo osoby uvedené v § 1 ods. 3, ak nespadajú pod ustanovenia § 1 ods. 6, žiadať, aby tento alebo ich vlastný majetok (§ 1 ods. 3) najviac do výmery 50 ha nebol konfiškovaný. Ak žiadateľ vlastní pôdohospodársky majetok konfiškácii nepodliehajúci, treba výmeru tohto majetku započítavať do maximálnej výmery 50 ha, uvedenej v predchádzajúcej vete.

(2) O žiadosti podľa ods. 1 rozhoduje Komisia; proti jej rozhodnutiu je prípustné do 15 dní po doručení odvolanie cestou Povereníctva pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu na Zbor povereníkov, ktorý rozhoduje s konečnou platnosťou. Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť na Najvyšší správny súd sa nepripúšťa. Ak Komisia alebo Zbor povereníkov vyhovie žiadosti, Komisia nariadi bezplatný prevod od konfiškácie oslobodeného majetku alebo jeho časti v prospech žiadateľa (žiadateľov).

(3) Rozhodnutie Komisie o bezplatnom prevode podľa ods. 2 je verejnou listinou i pre vklad vlastníckeho práva podľa pozemnoknižného poriadku."

Čl. III.

V § 4 ods. 1 a 4 a v § 24 ods. 1 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa nahradzuje citácia „§ 1 ods. 5“ citáciou „§ 1 ods. 6“.

Čl. IV.

Ustanovenia § 6 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa zrušujú a nahradzujú ustanoveniami tohto znenia:

„(1) Pôdohospodársky majetok možno prideliť do vlastníctva:

- a) deputátnikovi a poľnohospodárskemu robotníkovi vo výmere do 8 ha ornej alebo do 12 ha poľnohospodárskej pôdy, ale najmenej 5 ha ornej pôdy,
- b) maloroľníkovi vo výmere dopĺňujúcej jeho vlastný pozemkový majetok tak, aby vlastnil spolu najviac 8 ha ornej alebo 12 ha poľnohospodárskej pôdy,
- c) maloroľníkovi s mnohočlennou rodinou vo výmere dopĺňujúcej jeho vlastný pozemkový majetok tak, aby vlastnil spolu najviac 10 ha ornej alebo 15 ha poľnohospodárskej pôdy,
- d) robotníkovi, úradníkovi a maloživnostníkovi na stavebné ciele vo výmere najviac 0,5 ha alebo na zriadenie ovocnej záhrady vo výmere najviac 1 ha,
- e) absolventom nižších poľnohospodárskych škôl najviac vo výmere do 10 ha ornej alebo do 15 ha poľnohospodárskej pôdy, ak chcú sami hospodáriť,
- f) obciam a okresom na verejné ciele,
- g) stavebným regulačným a okrem toho iným družstvám, ktoré sú zložené z oprávnených uchádzačov podľa písm. a) až c),
- h) priemyselným a iným podnikom alebo ústavom na ciele prevádzkové a sociálne, ak potreba prídely je náležito odôvodnená a potvrdená Povereníctvom pre priemysel a obchod, pofažne Povereníctvom pre zdravotníctvo alebo Povereníctvom pre sociálnu starostlivosť.

(2) Väčšie ovocné záhrady a vinohrady možno prideliť predovšetkým kvalifikovaným záhradníkom a vinohradníkom alebo osobám, ktoré môžu preukázať odborné znalosti a skúsenosti v ovocinárstve a vinohradníctve, ak vyhovujú prídelyvým podmienkam (ods. 1). Prídelyvá výmera záhrady a vinohradu môže byť najviac 2 ha alebo môže dopĺňovať doterajšiu výmeru majetku prídelycu najviac do 2 ha.

(3) O prídelyoch pôdy v najvyššej výmere, ako aj o majetku doplnenom prídelyom na najvyššiu výmeru (ods. 1 písm. a) až c) a § 7) platia ustanovenia zákona č. 81/1920 Zb. z. a n. o roľníckych nedielyoch.“

Čl. V.

Ustanovenie § 9 ods. 2 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa dopĺňuje

ďalšou vetou tohto znenia: „podaný po vypočutí mienky príslušného miestneho a okresného národného výboru“.

Čl. VI.

V § 11 ods. 1 a 2 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR uvedená výmera 50 ha sa zvyšuje na 100 ha.

Čl. VII.

Do § 19 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa vsunuje nový odsek 3 tohto znenia:

„(3) Osobám uvedeným v § 12, ak sú invalidi, vdovy alebo siroty, prideli sa majetok bezplatne.“

Čl. VIII.

Ustanovenie § 21 ods. 1 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa mení a znie takto:

„(1) Pri určovaní výmery 50 ha, ktorá sa ponecháva osobám uvedeným v § 1 ods. 4, ako aj osobám podľa § 3 ods. 1, má sa postupovať tak, aby sa vytvorili podmienky pre účelný hospodársky celok.“

Čl. IX.

Ustanovenie § 22 nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR sa dopĺňa vetou tohto znenia: „Scudzil' alebo dať do árendy (prenajať) možno len osobe, ktorá vyhovuje prídelovým podmienkam (§ 6 ods. 1).“

Čl. X.

Toto nariadenie vykoná povereník pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu so zúčastnenými povereníkmi.

Dr. Lettrich v. r.